

ΚΕΙΜΕΝΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Γ. ΣΕΦΕΡΗ «Επί Ασπαλάθων...»

Ήταν ωραίο το Σούνιο τη μέρα εκείνη του Ευαγγελισμού
πάλι με την άνοιξη.

Λιγοστά πράσινα φύλλα γύρω στις σκουριασμένες πέτρες
το κόκκινο χώμα κι ασπάλαθοι*

- 5 δείχνοντας έτοιμα τα μεγάλα τους βελόνια
και τους κίτρινους ανθούς.

Απόμακρα οι αρχαίες κολόνες, χορδές μιας άρπας αντηχούν
ακόμη...

Γαλήνη.

– Τι μπορεί να μου θύμισε τον Αρδιαίο εκείνον;

Μια λέξη στον Πλάτωνα θαρρώ, χαμένη στου μυαλού

- 10 τ' αυλάκια*

τ' όνομα του κίτρινου θάμνου

δεν άλλαξε από εκείνους τους καιρούς.

Το βράδυ βρήκα την περικοπή:*

«τον έδεσαν χειροπόδαρα» μας λέει

«τον έριξαν χάμω και τον έγδαραν

τον έσυραν παράμερα τον καταξέσκισαν

απάνω στους αγκαθερούς ασπάλαθους

και πήγαν και τον πέταξαν στον Τάρταρο, κουρέλι».

Έτσι στον κάτω κόσμο πλέρωνε τα κρίματά του

- 20 ο Παμφύλιος Αρδιαίος ο πανάθλιος Τύραννος.

31 του Μάρτη 1971

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Σε ποια ποιητική τεχνοτροπία τοποθετείται το ποίημα σε σχέση με το περιεχόμενο και τη μορφή του;

Μονάδες 15

2. α) Στους στίχους 4-7 να σχολιάσετε την περιγραφή του τοπίου και την αναφορά του ποιητή στο ναό του Ποσειδώνα.

Μονάδες 25

- β) Να προσδιορίσετε τρεις φράσεις του ποιήματος που δείχνουν ότι ο ποιητής έχει εικονοπλαστική ικανότητα, δηλ. ικανότητα να δημιουργεί εικόνες.

Μονάδες 15

3. Έχοντας υπόψη σας την εποχή που γράφτηκε το ποίημα, να εξηγήσετε τη χρήση του μύθου του Αρδιαίου από τον ποιητή.

Μονάδες 25

4. Να συγκρίνετε τη στάση του Σεφέρη απέναντι στους τυράννους με εκείνη του Ανδρέα Κάλβου στο ποίημα «Εις Αγαρηνούς» που δίνεται παρακάτω.

Ανδρέα Κάλβου «Εις Αγαρηνούς»

85 ιζ'
Όχι μόνον τον ιδρωτα,
αλλά και τ' αίμα οι τύραννοι
ζητούσιν από σας·
κι αφού ποτάμια εχύσατε
μήπως τους φθάνει;

90 ιη'
Την πνοήν σας αχόρταστοι
επιθυμούν· αλίμονον
αν ποτέ επί τα σφάγια
των τυράννων αναστε-
-νάξη ψυχή σας.

95 ιθ'
Αλίμονον, αλίμονον,
όταν ο Θεός πεμψη
ακτίναν αληθείας
και με αυτήν το στήθος σας
ζωοποιήση.

115 κγ'
Εσείς ωσάν ο Ήλιος
λαμπροί! – ναι φλόγας βέβαια
βλέπω διαδημάτων,
αλλά τας δυστυχίας μας
μόνον φωτίζουν.

100 κ'
Εάν τις το νουθέτημα
θείον ακολουθήση
στόμα μαχαίρας, βάσανα,
κλαύματα φυλακής
τότε ας προσμένη.

105 κα'
Και τοιούτοι, εμπρός σας
εγώ να γονατίσω! –
γη ας σχισθή, εις το βάραθρον
η βροντή τ' ουρανού
ας με τινάξη·

110 κβ'
Προτού σας ατιμήσω
ω γονατά μου. – Ατάρακτον
έχω το βλέμμα, οπότεν
το καταβάσω εις πρόσωπον
ενός τυράννου.

Μονάδες 20